

Identitat i alteritat configuren els eixos bàsics de la convivència. I aquesta vindrà definida pels eixos d'ideologia i memòria amb què s'articula la societat. Per això, penetrar en la història comporta endinsar-se en l'encaix entre els diferents grups socials, culturals i polítics, i copsar-ne, també, el seu llegat posterior. Ens cal, doncs, investigar entorn de les formes de convivència a la baixa edat mitjana

Identidad y alteridad configuran los ejes básicos de la convivencia. Y ésta vendrá definida por los ejes de ideología y memoria con que se articula la sociedad. Por ello, penetrar en la historia conlleva adentrarse en el encaje entre los distintos grupos sociales, culturales y políticos, y atender, también su legado posterior. Necesitamos, pues, investigar en torno a las formas de convivencia en la baja edad media.

Identité et alterité constituent les axes de la coexistence. Et celle-ci sera définie par les lignes de l'idéologie et de la mémoire dans lesquelles la société est organisée. Par conséquent, connaître l'histoire implique plonger dans l'ajustement entre les différents groupes sociaux, culturels et politiques, ainsi que pénétrer, aussi, dans son héritage postérieur. Nous devons, donc, étudier les formes de la convivialité au bas Moyen Âge.

Identity and Alterity constitute the core of coexistence. And this will be defined by lines of Ideology and Memory, in which society is organized. Therefore, to know History require fitting differences between diverse social, cultural and political groups, and, also, to attend the heritage. So, we must investigate ways of coexistence in the Late Medieval Ages.

Dimecres, 10 de juliol de 2013

Seu del Consell Comarcal de la Noguera (Balaguer)

9:30 Inauguració de la trobada científica

10:00 Primera sessió: Identitat social baixmedieval: creació ideològica

Presideix: Flocel Sabaté (Universitat de Lleida)

-Claude Carozzi (Université de Provence-Aix Marseille)

L'ordre du monde et la fin des temps

-Philippe Buc (Universität Vienna)

Religion, violence, pouvoir vers 1050-vers 1500

Pausa-cafè

-Daniel Baloup (Université Toulouse II-Le Mirail-Casa de Velázquez)

Identités et modèles sociaux dans la prédication médiévale (à partir d'exemples castillans)

Debat

16:00 Segona sessió: Articulació social baixmedieval

Presideix: Prim Bertran (Universitat de Barcelona)

-Igor Mineo (Università degli Studi di Palermo)

Meccanismi di distinzione nelle città italiane bassomedievali

-Andrea Zorzi (Università degli Studi di Firenze)

Concordia e pace nelle società cittadine italiane

-Maria Giuseppina Muzzarelli (Università degli Studi di Bologna)

Vesti e società. Modelli teorici e realtà cittadina

Debat

Dijous, 11 de juliol de 2013

CONVIVÈNCIES I RUPTURES ENTORN LA FI DEL COMTAT D'URGELL

Treball de camp. Visita a càrrec de Carme Alós (directora del Museu de la Noguera)

9:00h. Concentració al Pla d'Almatà (Balaguer)

- Jaciment islàmic del Pla d'Almatà
- Suda islàmica i castell comtal
- Traçat urbà medieval
- Call jueu de Balaguer
- Museu de la Noguera
- Convents mendicants de Balaguer

Dinar de curs i sortida en autocar per a completar la visita a:

- Monestir de les Franqueses
- Muralles
- Església de Santa Maria la Major de Balaguer

Divendres, 12 de juliol de 2013

9:30 Quarta sessió: Identitat i alteritat cultural

Presideix: Jesús Brufal (Universitat de Lleida)

-Maria Rosa Varela Gomes (Universidade Nova de Lisboa)

Convivência entre Cristãos e Muçulmanos no Algarve durante Idade Média

-Esperanza Alfonso (Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Madrid)

Intelectuales judíos y cultura arabo-islámica: Al-Andalus, siglos X-XII

Pausa-cafè

-Josep Hernando (Universitat de Barcelona)

Cohesió i solidaritat entre jueus i conversos a partir del program de 1391

-Filomena Barros (Universidade de Évora)

Convivir en la Ciudad mudéjares y moriscos en la ciudad de Lisboa de los siglos XV y XVI

Debat

16:00 Cinquena sessió: El llegat medieval polític i social

Presideix: Antoni Riera (Universitat de Barcelona)

-Jan Dumolyn (Universiteit Gent)

Guild ideology in late medieval Flanders

-Luis Rojas Donat (Universidad del Bío-Bío)

Legados ideológicos medievales en la Conquista española de América

Pausa-cafè

-Romain Descendre (ENS, Lyon)

'Chose politique' et 'vie civile': sur Machiavel et le legs médiéval

Debat

Sessió d'avaluació

CONSELL DE DIRECCIÓ

Flocel Sabaté,
Catedràtic d'Història Medieval de la
Universitat de Lleida
Maite Pedrol,
Directora de l'Arxiu Comarcal de la Noguera

CONSELL DE SECRETARIA I GESTIÓ:

Restitut Vilajoliu, gerent del Consell Comarcal
de la Noguera
Mario Gené, Arxiu Comarcal de la Noguera
Gemma Carnisé, Universitat de Lleida
Robert Cuellas, Universitat de Lleida
Josep Salvia, Universitat de Lleida
Iñaki Marqués, Universitat de Lleida

HO ORGANITZA:

HI COL·LABORA:

BEQUES PER ESTUDIANTS

S'ofereixen:

Beques Sociedad Española de Estudios
Medievales (SEEM). Els matriculats menors
de 30 anys d'edat podran aspirar a les beques
oferides per la "Sociedad Española de
Estudios Medievales", per assistir a
esdeveniments científics:

*150€ per a estudiants procedents de
Catalunya*

*300€ per a estudiants procedents de fora de
Catalunya*

Les bases i el procediment es poden consultar
a la pàgina web: www.medievalistas.es
La sol·licitud ha de presentar-se a la SEEM
abans del 31 de maig de 2013.

BECAS PARA ESTUDIANTES

Se ofrece:

Becas Sociedad Española de Estudios
Medievales (SEEM). Los matriculados
menores de 30 años de edad podrán aspirar a
las becas ofrecidas por la "Sociedad Española
de Estudios Medievales", para asistir a eventos
científicos:

*150€ para estudiantes procedentes de
Cataluña*

*300€ para estudiantes procedentes de fuera de
Cataluña*

Las bases y el procedimiento se pueden
consultar en la página web:
www.medievalistas.es.

Las solicitudes deberán ser presentadas en la
SEEM antes del 31 de mayo de 2013.

Preu inscripció: 50€

Inclou participació a les sessions,
desplaçament en autocar i dinar de curs el dia
de la sortida.

Crèdits acadèmics:

Curs reconegut amb dos crèdits i mig per la
Universitat de Lleida, la Universitat de
Barcelona i l'Institut de Ciències de
l'Educació de la Universitat de Lleida.

Inscripció: medieval@historia.udl.cat

Informació:

Grup de Recerca Consolidat en Estudis
Medievales "Espai, Poder i Cultura". Espai
1.02, edifici del Rectorat.

Universitat de Lleida
Plaça Víctor Siurana 1, 25003 Lleida
Tel. 973 703152
www.medieval.udl.cat

Arxiu Comarcal de la Noguera
Plaça dels Comtes d'Urgell 6, 25600 Balaguer
Tel. 973 443056
a/e.acnoguera.cultura@gencat.cat

Seu del curs:

Consell Comarcal de la Noguera
Carrer Àngel Guimerà 28-30
25600 Balaguer

Càtedra d'estudis medievals del Comtat d'Urgell

XVIII Curs d'estiu Reunió científica Comtat d'Urgell

FORMES DE CONVIVÈNCIA A LA BAIXA EDAT MITJANA. A 600 anys de la fi del Comtat d'Urgell

**Balaguer,
10, 11 i 12 de juliol de 2013**